

مقاله پژوهشی

تأثیر مصرف ناندرولون همراه یا بدون ورزش شنا اجباری بر تغییرات عمومی و تغییرات عملکرد غیرطبیعی فیزیولوژیکی بر بافت کلیه موش‌های صحرایی

شیما احمدی^۱، اصغر توفیقی^۲، سیده معصومه سیدی^{*۳}، علیرضا شیرپور^۴

۱. کارشناسی ارشد فیزیولوژی ورزشی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران
۲. دانشیار، گروه فیزیولوژی ورزشی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران
۳. کارشناسی ارشد فیزیولوژی ورزشی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران
۴. دانشیار، گروه فیزیولوژی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، ارومیه، ایران

چکیده

تاریخ دریافت: ۹۶/۰۵/۱۵
تاریخ پذیرش: ۹۶/۰۸/۰۶

زمینه و هدف به دنبال افزایش سوءاستفاده از استروپیدهای آنابولیکی، نگرانی‌ها درباره آثار زیانبار این داروها بر ارگان‌های مختلف بدن از جمله کلیه‌ها افزایش یافته است. فعالیت‌های ورزشی، از جمله شنا، تأثیری بر تعديل آثار استروپیدهای آنابولیکی ندارد. در این پژوهش تأثیر مصرف استروپیدهای آنابولیکی همراه یا بدون ورزش شنا بر تغییرات عمومی و بیوشیمیایی بافت کلیه موش‌های صحرایی نر انجام گرفت.

مواد و روش‌ها جامعه مورد مطالعه عبارت بود از ۳۲ سر موش صحرایی نر نژاد ویستانر با میانگین وزنی 220 ± 20 گرم که در قالب چهار گروه ناندرولون به تنهایی 10 mg/kg (n=۸)، ناندرولون همراه شنا اجباری 10 mg/gr (n=۸)، شنا اجباری به تنهایی (n=۸) و گروه شاهد (n=۸) تقسیم شدند. در این پژوهش برای سنجش متغیرهای بیوشیمیایی نمونه‌های ادرار جمع‌آوری شد. داده‌های به دست آمده با نرم‌افزار spss نسخه ۲۱ و تست آماری ANOVA پک‌طرفه و سطح معناداری $p \leq 0.05$ انجام شد.

یافته‌ها در رنگ‌آمیزی H&E و PAS در گروه ناندرولون و ناندرولون+ ورزش نسبت گروه‌های کنترل و ورزش بروز التهاب اطراف گلورول‌ها، آتروفی توبولی، تعداد لکوسیت‌ها مشهودتر بود. همچنین، مصرف ناندرولون همراه با بدون شنا اجباری و ورزش شنا به تنهایی موجب کاهش معنادار سطح کراتینین ادرار و اوره ادرار نسبت به گروه کنترل شد. همچنین، مصرف ناندرولون همراه با شنا اجباری و ورزش به تنهایی موجب افزایش کراتینین سرم شد.

نتیجه‌گیری با توجه به نتایج به دست آمده ورزش شنا هیچ‌گونه تأثیری بر بخش‌های مختلف کلیه موش‌های صحرایی نر نمی‌گذارد، اما مصرف ناندرولون سبب تغییر در این بخش‌ها می‌شود.

کلیدواژه‌ها:

اروه، رنگ‌آمیزی H&E، رنگ‌آمیزی PAS، کراتینین، موش‌های صحرایی نر، ناندرولون، ورزش شنا اجباری.

همچنین بهبود عملکرد ورزشی روی آورده‌اند، زیرا از لحاظ فیزیولوژیکی موجب افزایش توده عضلانی و قدرت عضلانی می‌شود [۲، ۳]؛ هر چند امروزه مصرف آن‌ها از استفاده درمانی به غیردرمانی کشیده شده است و اغلب از سوی ورزشکاران به عنوان داروی آنابولیکی مورد سوءصرف قرار می‌گیرد [۴، ۵]. مصرف این داروها از سال ۱۳۵۴ در بین وزنه‌داران المپیک

استروپیدهای آنابولیکی آنдрوزنیکی ترکیبات مشتق از تستوسترون هورمون اصلی مردانه است که در اوخر دهه ۱۹۳۰ برای درمان هیپوگنادیسم استفاده می‌شده است [۱]. امروزه، بسیاری از افراد ورزشکار و غیرورزشکار به طیف گسترده‌ای از استروپیدهای آنابولیکی به منظور افزایش توده عضلانی،

مقدمه

* نویسنده مسئول: سیده معصومه سیدی، کارشناسی ارشد فیزیولوژی ورزشی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران
نشانی: ارومیه - جاده سرو - دانشگاه ارومیه - گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی

تلفن: ۰۹۱۴۸۴۳۳۸۱۰ کد پستی: ۵۷۵۶۱۵۱۸۱۸ دورنگار:

ایمیل: masoumeh.s67@gmail.com

شناسه ORCID: شیما احمدی ۵۸۳۷-۰۹۴۴-۰۰۰۲-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۶۳۷۰-۲۱۹۵
سیده معصومه سیدی ۰۰۰۰-۰۰۰۲-۰۹۴۴-۵۸۳۷

مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، دوره ۲۵، شماره ۲، خرداد و تیر ۱۳۹۷، ص ۱۴۲-۱۳۵
آدرس سایت: [journal@medsab.ac.ir](http://jsums.medsab.ac.ir) رایانه‌ای: <http://jsums.medsab.ac.ir>

شایانی چاپی: ۱۶۰۶-۷۴۸۷

تأثیر مصرف ناندرولون بر شاخص کراتینین سرم و میزان بروز تغییرات عمومی کلیه موش‌های صحرایی نر انجام شد.

مواد و روش‌ها

جامعه و نمونه

پژوهش حاضر بر اساس طرح تجربی انجام شد. جامعه مورد مطالعه، ۳۲ سر موش صحرایی نر نژاد ویستار با میانگین وزنی ۲۰ ± ۲۰ گرم در چهار گروه هشت‌تایی بود، شامل گروه شاهد، ناندرولون به‌تهیایی، ناندرولون همراه شنا و گروه شنا. دسترسی به آب و غذا در تمام گروه‌ها آزاد بود. تمام آزمایش‌ها روی مدل حیوانی بر اساس قرارداد هلسینیک و منشور اخلاقی دانشگاه ارومیه انجام شد.

ابزار استفاده شده در پژوهش عبارت بود از رنگ‌آمیزی هماتوکسیلین-أوزین (H&E) و اسید شیف (PAS). شاخص اوره به روش آنژیمی اوره‌آز و کراتینین به روش ژافه با اتوآنالایزر (BT-3000) اندازه‌گیری و مقادیر بر حسب mg/dl بیان شد.

روش انجام شنا

روش شناکردن به این صورت بود که به دم هر موش صحرایی وزنه‌ای به اندازه ۲۰ درصد وزن بدن بسته شد و حیوانات در ظرف محتوی آب به عمق ۵/۰ متر و به قطر ۱ متر وادر به شنا می‌شدند.

پس از شش هفته درمان، موش‌های صحرایی ۲۴ ساعت قبل از کشته شدن، به صورت مجزا در قفس متابولیکی نگهداری شدند و ادرار ۲۴ ساعتی آن‌ها جمع‌آوری شد. سپس، در روز بعد با هیدرات کلراید ۱۰ درصد (۰/۵ cc/بهاری هر ۱۰۰ گرم وزن بدن) بیهوش شدند. cc ۵ خون با سرنگ حاوی EDTA (ethylenediaminetetraacetic acid) از طریق قلب جمع‌آوری شد. نمونه خون با دور ۱۰۰۰۰ به مدت ۱۰ دقیقه سانتریفیوژ شد. پلاسمای حاصل جمع‌آوری و در دمای ۲۰- درجه سانتی‌گراد تا روز انجام آزمایش‌های بیوشیمیایی نگهداری شد.

رنگ‌آمیزی PAS

برای تهییه اسید شیف مقدار ۱ گرم فوشین بازی را در ۲۰۰ سی سی آب مقطر به کمک حرارت حل کردیم و به نقطه جوش رساندیم و اجزاء دادیم دمای رنگ به ۵۰ درجه برسد. مقدار ۲ گرم پودر متابی سلفیت سدیم را به پتاسیم افزودیم و بهم زدیم و صبر کردیم تا به درجه حرارت اتاق برسد. مقدار ۲ سی سی اسید کلریدریک خالص افزودیم و بهم زدیم. مقدار ۲ گرم پودر زغال اکتیو اضافه کردیم و در دمای ۴ درجه در یخچال به مدت ۲۴ ساعت قراردادیم. بعد از ۲۴ ساعت محلول را خوب بهم‌زدیم و دوبار از کاغذ صافی فیلتر کردیم.

آغاز شد و استفاده از آن در سال ۱۳۹۴ ممنوع اعلام شد [۶]. ورزش آثار متعددی بر بهبود عملکرد ارگان‌های مختلف بدن بر جای می‌گذارد، هر چند سازوکارهای دخیل در ایجاد این تغییرات به خوبی شناخته نشده است. متأسفانه امروزه ورزشکاران رشته‌های مختلف در کنار ورزش با مصرف انواع مختلف استروپیدهای آنابولیکی آثار مثبت ورزش را تضعیف می‌کنند. پژوهش فلاوین و همکاران [۴] نشان داد که با مصرف استروپیدها و تمرين استقامتی همراه با شنا آسیب‌های ارگان‌های مختلف از جمله نکروز کلیه‌ها بروز می‌کند.

عمده نگرانی‌ها در افراد مصرف کننده استروپیدهای آنابولیکی مربوط به تغییرات مهمی است که در سیستم‌های مختلف بدن از جمله کلیه‌ها و کبد پدید می‌آید [۷]. با توجه به نقش حساس کلیه در تنظیم فشار شریانی، تعادل آب و الکترولیت‌ها، هر گونه اختلال در ساختار و عملکرد کلیه موجب ایجاد طیف وسیعی از اختلالات و بیماری‌ها در این ارگان می‌شود.

مطالعات متعدد نشان می‌دهد مصرف ناندرولون موجب افزایش وزن کلیه به میزان ۳۰ درصد می‌شود. همچنین، ۲۵ درصد و ۶۸ درصد در لوله‌های پروگزیمال (proximal convoluted tubules) و دیستال (distal convoluted tubules) افزایش پدید می‌آورد [۸]. همچنین، ناندرولون آثار سمی مستقیم بر سلول‌های گلومرولی کلیه دارد که به تجمع ماتریس و کاهش تعداد پودوساید و افزایش فاکتور نکروز توموری (tumor necrosis factor-α) در سلول‌های کلیوی می‌انجامد [۱۰].

استفاده ترکیبی از استروپیدهای آنابولیکی و مکمل کراتین در ورزشکاران موجب نارسایی حاد کلیه و بروز عارضه رابیدومیولیز (rhabdomyolysis) می‌شود. مطالعات بالینی یک مورد نکروز حاد توبولار را پس از مصرف دوز بالای ۲۰ gr/day گزارش کرده‌اند که به گلومرولوفریت مامبرانوپرولیفراتیو (membranoproliferative) می‌انجامد [۱۱].

پژوهش حسینی و همکاران [۸] نشان داد که مصرف ناندرولون وزن کلیه را در گروه تحت درمان ۳۱ درصد افزایش می‌دهد. همچنین، حجم قشر کلیه، توبول‌های پروگزیمال و دیستال نیز افزایش یافت. ایرنه ریزو و همکاران [۹] افزایش استرس اکسایشی و کاهش توانایی مهار رادیکال‌ها را در گروه ناندرولون نشان دادند.

با توجه به اینکه عوارض مربوط به ناندرولون بر ساختار کلیه تا حدودی شناخته شده است، در سال‌های اخیر مطالعات چندانی درباره تغییرات عمومی بافت کلیه و شاخص کراتینین سرم و اوره صورت نگرفته است. پژوهش حاضر با هدف تعیین

اکسو-گلوتارات، آمونیوم NADH، در حضور آنزیم گلوتامات دهیدروژناز تبدیل به L-کلوتامات، NAD⁺ و آب شد. جذب شدت رنگ حاصل طول موج ۳۴۰ نانومتر اندازه گیری و مقادیر بر حسب dl mg بیان شد.

کراتینین

در این آزمایش از کیت شرکت پارس آزمون (کرج- ایران) استفاده شد. کراتینین به روش ژافه سنجش شد. در این روش کراتینین با محلول قلیایی پیکرات، کمپلکس قرمز رنگی ایجاد کرد. رنگ ایجاد شده، متناسب با مقدار کراتینین در نمونه بود و جذب آن در طول موج ۴۹۲ نانومتر اندازه گیری و مقادیر بر حسب dl mg بیان شد.

یافته‌ها

نتایج رنگ آمیزی

در جدول ۱ شاخص‌های توصیفی نمونه آمده است.

رنگ آمیزی H&E

بلوک پارافینی از بافت فیکس شده در فرمالین قرار گرفت و روی لام‌ها در دمای ۶۰ درجه گذاشته شد. پس از خشک شدن لام‌ها، بافت روی لام می‌چسبد. بافت‌ها را به همراه بافر درون مایکرووبیو قراردادیم. بعد از ۱۵ دقیقه خارج کردیم و در اتفاقی تاریک قرار دادیم. محلول بلاک روی آن ریخته شد به طوری که تا سطح آن را کاملاً پوشاند. پس از آن سطح بافت‌ها را با محلول‌های مختلف شستشو دادیم و در آخر سطح بافت‌ها را با محلول کروموزن و سوبسترا شستیم و رنگ مورد نظر به دست آمد.

اوره

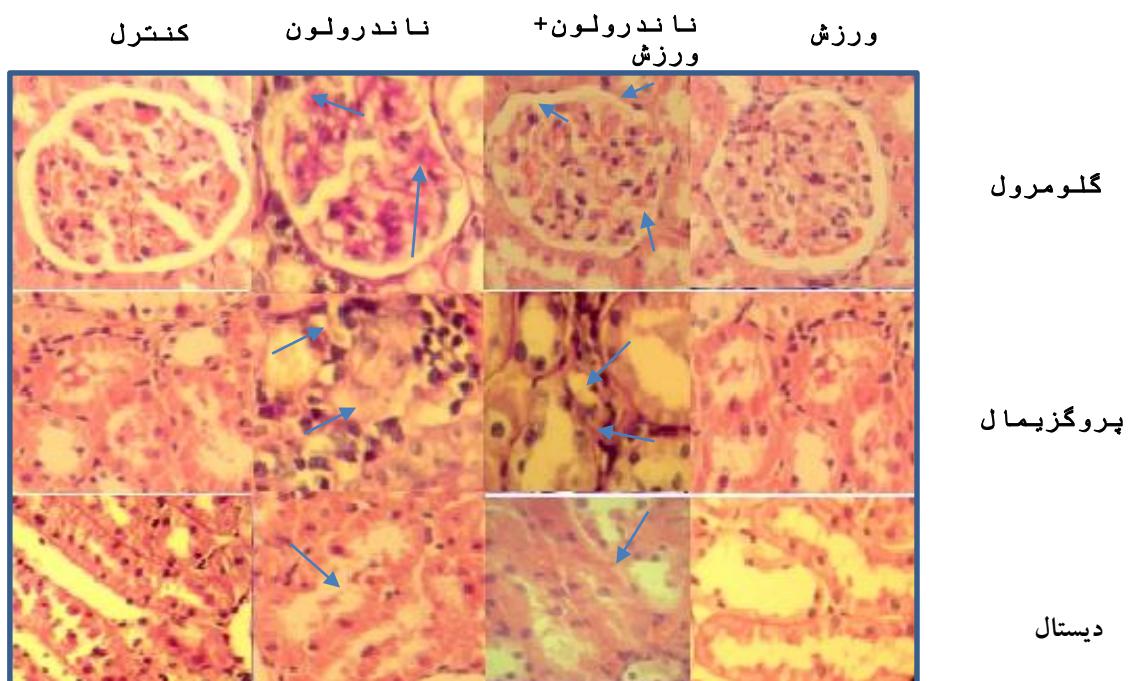
برای این آزمایش از کیت شرکت پارس آزمون (کرج- ایران) بر اساس روش آزماتیکی استفاده شد. اوره به روش آنزیمی اوره آز سنجیده شد. نخست، در حضور آب و با استفاده از آنزیم اوره آز به آمونیوم و بی‌کربنات تبدیل شد. در مرحله بعد -۲

جدول ۱. تغییرات وزن در گروه‌های مختلف موش‌های صحرابی نر

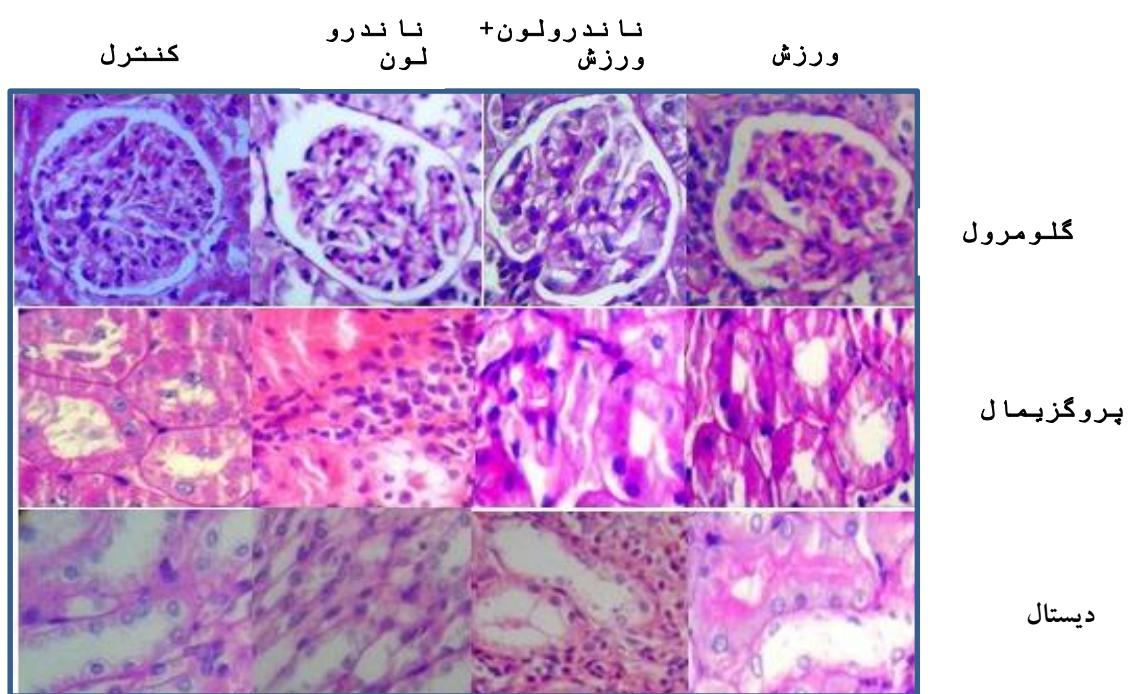
میانگین تغییرات وزن (گرم)				
گروه‌ها	میانگین وزن اولیه	وزن ۲۰ روزه	وزن نهایی	وزن نهایی
کنترل	۲۱۰/۸۷	۲۴۹	۲۶۸/۵	
ناندرولون	۲۱۶	۲۵۷/۹	۲۶۱/۸	
ناندرولون+ورزش	۲۰۷/۹۰	۲۴۴/۸۱	۲۵۲	
ورزش	۱۸۸/۵	۲۲۳/۱۲	۲۳۸/۱۲	

آنالیز آماری نشان داد که در پایان دوره درمان وزن کلیه‌ها نسبت به وزن بدن در گروه‌های ناندرولون، ناندرولون+ ورزش و ورزش نسبت به گروه کنترل افزایش معناداری دارد که این افزایش معنادار نشان‌دهنده بروز هایپرتروفی در هر دو کلیه راست و چپ است. همچنین، بررسی‌ها نشان داد که نسبت وزن کلیه به وزن نهایی بدن در هر سه گروه ناندرولون، ناندرولون+ ورزش، ورزش نسبت به گروه کنترل افزایش معناداری دارد. همچنین، نسبت وزن کلیه راست و چپ به وزن نهایی بدن در گروه‌های ناندرولون، و ناندرولون+ ورزش نسبت به گروه‌های کنترل و ورزش افزایش معناداری دارد، اما اختلاف معناداری بین گروه ورزش نسبت به گروه کنترل از این نظر مشاهده نشد. همچنین، محاسبات آماری اختلاف معناداری را بین کلیه راست و کلیه چپ از نظر تغییرات وزنی در هیچ کدام از گروه‌ها نشان نداد.

رنگ آمیزی H&E و PAS بافت کلیه تفاوت‌هایی را از نظر ساختاری و گلیکوزی شدن بین چهار گروه کنترل، ناندرولون، ناندرولون+ ورزش و ورزش نشان داد. برخلاف گروه کنترل و ورزش که شدت گلیکوزی شدن و بروز آتروفی و کست‌های درون سلولی چندان مشهود نیست، در گروه ناندرولون و ناندرولون+ ورزش بروز این موارد شدید بود. همان‌طور که در تصاویر مشخص است، آتروفی عضلانی و التهاب‌بخش‌های مختلف کلیه از جمله گلومرول، توبول‌های دیستال و پروگزیمال را به شدت درگیر کرده است.

شکل ۱. رنگ آمیزی H&E در توپول های گلومرول، پروگزیمال، دیستال بافت کلیه موش های صحرایی نر در گروه های مختلف. بروز آتروفی، التهاب بینابینی و گلیکوزیدی شدن بافت کلیه گروه های ناندرولون و ناندرولون+ورزش نسبت به گروه های کنترل و ورزش افزایش معناداری نشان داد. این افزایش در گروه ناندرولون نسبت به سایر گروه ها مشهود تر بود.

شکل ۲. رنگ آمیزی PAS در توپول های گلومرول، پروگزیمال، دیستال بافت کلیه موش های صحرایی نر در گروه های مختلف. بروز آتروفی، التهاب بینابینی و گلیکوزیدی شدن بافت کلیه گروه های ناندرولون و ناندرولون+ورزش نسبت به گروه های کنترل و ورزش افزایش معناداری نشان داد که این افزایش در گروه ناندرولون نسبت به سایر گروه ها مشهود تر بود.

آماری بالاست (۰/۰۰۲؛ جدول ۲).

سطح پلاسمایی کراتینین در گروه ورزش و گروه ناندرولون همراه با ورزش نسبت به کنترل افزایش معناداری دارد ($p < 0.001$). گروه ناندرولون کاهش معناداری در سطح پلاسمایی کراتینین نسبت به گروه ورزش و گروه ناندرولون همراه با ورزش داشت ($p < 0.001$). گروه ناندرولون سبب کاهش معنادار سطح پلاسمایی کراتینین نسبت به گروه ورزش و گروه ناندرولون همراه ورزش شده است، اما میزان کراتینین هنوز نسبت به گروه کنترل از نظر آماری بالاست ($p < 0.001$ ؛ جدول ۲).

غلظت کراتینین ادرار در تمامی گروه‌ها کاهش معناداری نسبت به گروه کنترل نشان داد ($p < 0.001$ ؛ جدول ۲).

نتایج

تغییرات اوره و کراتینین ادرار و پلاسما. بر این اساس، تزریق ناندرولون به مدت ۴۲ روز سبب کاهش معنادار غلظت اوره در ادرار در گروه‌های ناندرولون همراه با ورزش نسبت به گروه کنترل شد ($p < 0.001$ ؛ جدول ۲). همچنین، غلظت اوره در پلاسمای گروه ناندرولون و گروه ورزش همراه با ناندرولون نسبت به گروه کنترل افزایش معناداری دارد ($p < 0.001$). گروه ورزش کاهش معناداری در سطح پلاسمایی اوره نسبت به گروه ناندرولون و ناندرولون همراه با ورزش نشان داد ($p < 0.001$). اگرچه در گروه ورزش سطح پلاسمایی اوره نسبت به گروه ناندرولون و ناندرولون همراه با ورزش کاهش معناداری دارد، میزان اوره گروه ورزش هنوز نسبت به گروه کنترل از نظر

جدول ۱. مقادیر میانگین ± خطای معیار غلظت کراتینین و اوره پلاسما و ادرار در گروه‌های مورد مطالعه ۴۲ روز بعد از تزریق

کراتینین و اوره	گروه کنترل	گروه ناندرولون	ناندرولون همراه با ورزش	ورزش
کراتینین پلاسما (میلی گرم در دسی لیتر)	۰/۴۲	۰/۴۶	۰/۶	۰/۶۷
کراتینین ادرار (میلی گرم در دسی لیتر)	۶/۳	۲/۴	۰/۶	۲/۴
اوره پلاسما (میلی گرم در دسی لیتر)	۳۲	۴۴	۴۴	۳۴
اوره ادرار (میلی گرم در دسی لیتر)	۳۳۹	۲۰۱	۱۰۰	۲۰۰

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که انجام ورزش شنا قادر به جلوگیری از آسیب‌های ناشی از مصرف ناندرولون تزریقی نیست و این دارو آثار منفی متعددی روی بافت کلیه دارد. یافته‌های این تحقیق همچنین با یافته‌های گابور و همکاران [۱۱] همسوست که نشان دادند استروپییدهای آتابولیک عوارض جانبی بر سیستم‌های قلبی-عروقی، کبدی، کلیه‌ها و غدد درون ریز دارد.

کانون‌های آماسی یا التهابی، گلیکوزیدی شدن و بروز فیبروز بافتی در گلومرول، لوله‌های دیستال و پروگزیمال کلیه در گروه‌های مصرف کننده دارو مشاهده شد. تجمع آب، چربی، پروتئین یا دارو در اطراف عروق سبب تغییر شکل ساختمان توبولی شد و به نکروز آن ناحیه انجامید. به دنبال نکروز، سلول‌های التهابی در آن ناحیه تجمع می‌یابد و موجب ترشح کلاژن درون فضای گلومرولی و توبول‌های دیستال و پروگزیمال

بحث و نتیجه‌گیری

مطالعه حاضر با هدف تعیین تأثیر مصرف ناندرولون همراه یا بدون ورزش شنای اجباری بر میزان تغییرات کراتینین سرم و اوره و تغییرات عمومی بافت کلیه موش‌های صحرایی نر روی نمونه‌ای شامل ۳۲ سر موش با میانگین وزنی ۲۲۰ ± ۲۰ گرم انجام شد. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که مصرف ناندرولون به تنهایی، همچنین همراه با شنا سبب افزایش معنادار در میزان بروز آتروفی، التهاب بینابینی و گلیکوزیدی شد که با استفاده از رنگ آمیزی H&E و PAS انجام گرفت. در بخش‌های مختلف کلیه، همچنین مصرف ناندرولون همراه یا بدون شنای اجباری و ورزش شنا به تنهایی موجب کاهش معناداری سطح کراتینین ادرار و اوره ادرار نسبت به گروه کنترل شد و مصرف ناندرولون همراه با شنای اجباری و ورزش به تنهایی موجب افزایش کراتینین سرم شد.

یافته‌های مطالعه صفا و همکاران [۱۷] با هدف بررسی آسیب حاد کلیه ناشی از استروپیدهای آنابولیکی و مکمل‌های تغذیه‌ای در بدن سازان، نشان داد که خطر آسیب حاد و مزمن کلیه به طور بالقوه در افراد مصرف‌کننده استروپیدهای آنابولیکی وجود دارد. بنابراین، یافته‌های ما نشان می‌دهد، با وجود انجام تمرین‌شنا، استفاده از مقادیر کم و فرم تزریقی، استروپید آنابولیکی ناندرولون موجب آسیب‌های بافتی، التهاب، کیست‌های درون‌سلولی و گلیکوزیدی شدن می‌شود. آسیب‌های مشاهده شده نشان دهنده مرگ سلولی، فیبروز و تغییر شکل در بافت کلیه است. این آسیب‌ها سبب تغییر شکل و سخت‌شدن کلیه و از بین رفتن آن می‌شود.

رشته‌های فیبروزی ایجاد شده در موارد شدید بهم متصل می‌شود و فیبروز پل زننده را ایجاد خواهد کرد. در نتیجه این تغییرات بافتی میزان فیلتر کردن کلیوی کاهش می‌یابد. مطالعه حاضر نشان داد که مصرف ناندرولون و ناندرولون همراه ورزش موجب افزایش کراتینین و اوره سرم در گروه ناندرولون و ورزش می‌شود که ممکن است نشانه‌ای بالینید تشخیص عملکرد ضعیف کلیه باشد. همچنین، مصرف ناندرولون همراه با ورزش افزایش معناداری نسبت به گروه کنترل نشان داد که این افزایش نشان دهنده کاهش قابل توجه میزان فیلتر کردن گلومرولی و آسیب کلیوی، بهخصوص توبول‌های پروگزیمال است و مصرف ناندرولون موجب بروز اختلالات برگشت‌ناپذیری بر بافت کلیه از جمله بروز آتروفی عضلانی و التهاب در بخش‌های مختلف آن و تضعیف سیستم فیلتر کردن گلومرولی می‌شود.

تشکر و قدردانی

بدین‌وسیله از همکاری پرسنل گروه فیزیولوژی دانشکده پزشکی دانشگاه ارومیه در تدوین این مقاله تشکر و سپاسگزاری می‌کنیم.

References

- [1]. Maravelias C, Dona A, Stefanidou M, Spiliopoulou C. Adverse effects of anabolic steroids in athletes: a constant threat. *Toxicology Letters*. 2005; 158(3): 167-75.
- [2]. Veras K, Silva-Junior FL, Lima-Silva AE, De-Oliveira FR, Pires FO. Impaired physical performance and clinical responses after a recreational bodybuilder's self-administration of steroids: a case report. *The World Journal of Men's Health*. 2015; 33(3): 209-13.
- [3]. Hausmann R. Long-term effects of anabolic-androgenic-steroid abuse. *Forensic Pathology Reviews*: Springer. 2005: 273-89.
- [4]. Büttner A, Thieme D. Side effects of anabolic androgenic steroids: pathological findings and structure-activity relationships. *Doping in Sports: Biochemical Principles, Effects and Analysis*: Springer. 2010: 459-84.
- [5]. Almukhtar SE, Abbas AA, Muhealdeen DN, Hughson MD. Acute kidney injury associated with androgenic steroids and nutritional supplements in bodybuilders. *Clinical Kidney Journal*. 2015; 8(4): 415-9.
- [6]. Guo F, Shao J, Liu Q, Shi Jb, Jiang Gb. Automated and sensitive determination of four anabolic androgenic steroids in urine by online turbulent flow solid-phase extraction coupled with liquid chromatography-tandem mass spectrometry: A novel approach for clinical monitoring and doping control. *Talanta*. 2014; 125: 432-8.
- [7]. Hosseini R, Arazi H. The prevalence of anabolic-androgenic steroid use and knowledge and attitude of complications their side bodybuilders Rasht. University of Medical Sciences. 2011; the course of the twentieth Number 80: 34-41.

و ایجاد فیبروز در این بخش‌ها می‌شود. وجود التهاب در یک محل نشان دهنده نکروز و تخریب بافت کلیه است که با نتایج پژوهش ایرنه ریزو همسو است [۹].

افزایش سطح سرمی اوره (محصول نهایی کاتابولیسم پروتئین‌ها در بدن)، اسید اوریک (محصول سوخت‌وساز پورین‌ها) و کراتینین (ماده شیمیایی دفعی حاصل از سوخت‌وساز کراتین)، در خون نیز از شاخص‌های اصلی بیماری‌های کلیوی است. افزایش سطوح سرمی این مواد نشان دهنده عدم توانایی کلیه‌ها در دفع این مواد از داخل خون است. بنابراین، سطوح سرمی این مواد شاخصی برای سنجش کارایی و عملکرد کلیوی به کار می‌رود [۱۲].

در حال حاضر، از کراتینین سرم برای تشخیص اختلال عملکرد کلیوی استفاده می‌شود که تحت تأثیر عوامل مختلفی از جمله سن، جنس و میزان مصرف پروتئین توده عضلانی است. در نهایت، بهترین شاخص ارزیابی عملکرد کلیه در اندازه‌گیری میزان فیلتر کردن گلومرولی ورزشی بر اساس آگزوژن یا مولکول‌های آندروژن روی کلرنس کلیوی، کراتینین است که معمولاً نشان دهنده مولکول‌های آندروژن یا درون‌زن است [۱۳].

مطالعه کریستینا و همکاران [۱۴] نشان داد که تزریق ناندرولون باعث افزایش اوره و کراتینین سرم می‌شود که در درمان حیوانات با تزریق درون عضلانی ناندرولون، منجر به بیشترین سطح پارامترهای بیوشیمیایی عملکرد کلیوی می‌شود و احتمالاً بدليل جذب بهتر است.

مطالعه هایز و همکاران [۱۵] نشان داد که بالارفتن غلظت پلاسمایی اوره نشانه‌ای کلینیکال برای تشخیص عملکرد ضعیف کلیه است، با وجود این تغییرات غلظت پلاسمایی کراتینین نسبت به اوره، مارکری مناسب‌تر با حساسیت بیشتر است. مطالعه هر لیتز و همکاران [۱۶] بهمنظور بررسی تأثیر استروپیدهای آنابولیکی بر غدد درون‌ریز، چربی خون و کبد و کلیه نشان داد که استفاده از استروپیدهای آنابولیکی موجب عود پروتئینوری و نارسایی کلیه و موجب گسترش بیشتر گلومرولواسکلروز می‌شود.

- [8]. Hoseini L, Roozbeh J, Sagheb M, Karbalav-Doust S, Noorafshan A. Nandrolone decanoate increases the volume but not the length of the proximal and distal convoluted tubules of the mouse kidney. *Micron*. 2009; 40(2): 226-30. [in persian]
- [9]. Riezzo I, Turillazzi E, Bello S, Cantatore S, Cerretani D, Di Paolo M, et al. Chronic nandrolone administration promotes oxidative stress, induction of pro-inflammatory cytokine and TNF- α mediated apoptosis in the kidneys of CD1 treated mice. *Toxicology and Applied Pharmacology*. 2014; 280(1): 97-106.
- [10]. Lindblom J, Petrovska R, Hallberg M, Magnusson K, Nyberg F, Uhlén S. Nandrolone treatment decreases the α 1B-adrenoceptor mRNA level in rat kidney, but not the density of α 1B-adrenoceptors in cultured MDCK-D1 kidney cells. *European Journal of Pharmacology*. 2005; 527(1): 157-62.
- [11]. Brasil GA, de Lima EM, do Nascimento AM, Caliman IF, de Medeiros ARS, Silva MSB, et al. Nandrolone decanoate induces cardiac and renal remodeling in female rats, without modification in physiological parameters: the role of ANP system. *Life Sciences*. 2015; 137: 65-73.
- [12]. Samavati Sharif A, Hojatolah S. Ten weeks of aerobic training effect on glomerular filtration rate and levels of urea, creatinine and uric acid in the blood of older men with type II diabetes: 579-591. [in Persian]
- [13]. Cruzado LB, et al. Serum cystatin C levels in preterm newborns in our setting: Correlation with serum creatinine and preterm pathologies. *Nefrología (English Edition)* 35.3. 2015; 296-303.
- [14]. Tsitsimpikou Ch, et al. Nephrotoxicity in rabbits after long-term nandrolone decanoate administration. *Toxicology Letters*, 2016; 259: 21-27.
- [15]. Abdou HM. Dissolution, bioavailability and bioequivalence. 1990: 185-186.
- [16]. Herlitz LC, Markowitz GS, Farris AB, Schwimmer JA, Stokes MB, Kunis C, et al. Development of focal segmental glomerulosclerosis after anabolic steroid abuse. *Journal of the American Society of Nephrology*. 2010; 21(1): 163-72.
- [17]. Almukhtar SE, Abbas AA, Muhealdeen DN, Hughson MD. Acute kidney injury associated with androgenic steroids and nutritional supplements in bodybuilders. *Clinical Kidney Journal*. 2015; 8(4): 415-9.

The effect of nandrolon injection with or without obligatory swimming exercise on general changes and abnormal function of physiological changes of kidney in rates

shima ahmadi,¹Asghar tofighi²,seyyedeh masoumeh seyyedi^{3*},Alireza shirpour⁴

1. Master of Sport Physiology, Urmia University, Urmia, Iran
2. Associate Professor, Department of Sport Physiology, Urmia University, Urmia, Iran
3. Master of Sport Physiology, Urmia University, Urmia, Iran
4. Associate Professor, Department of Medical Physiology, Urmia University of Medical Sciences, Urmia, Iran

Abstract

Background and Objective Abuse of anabolic steroids to increase concerns about the harmful effects of these drugs on different organs, including the kidneys, has been increased. Sports activities such as swimming do not modify the effects of anabolic steroids. In this study, the effects of anabolic steroids with or without swimming the public and biochemical changes in renal tissue of rats were performed.

Materials and Methods The study sample consisted of 32 male rats Wistar, with an average weight of 20 ± 220 g in the form of four groups of nandrolone alone 10 mg/kg (n= 8), nandrolone and forced swim 10 mg/gr (n=8), forced swim alone (n=8) and controls (n= 8). In this study, urine samples were collected to measure biochemical variables. Data obtained with the software spss version 21 test. One-way ANOVA significant level $p\leq0.05$ was performed.

Results: H & E and PAS staining nandrolone decanoate + exercise groups compared with control groups and sports inflammation of the glomeruli, tubular atrophy, the number of leukocytes was more evident.

Conclusion The results of swimming exercise show any impact on different parts of the kidney of male rats does not allow the use of nandrolone change in these sectors.

Received: 2017/08/06

Accepted: 2017/10/28

Keywords: coloring PAS, creatinine, nandrolone, sports, stained H & E, swimming, rats, urea.